

Muskelsvindfonden

Folketingets Socialudvalg
Christiansborg
1240 København K.

Den 14. november 2012

Det er ikke nogen ny situation, at Muskelsvindfonden modtager henvendelser fra medlemmer, som ønsker hjælp til at klage over kommunale afgørelser efter den sociale lovgivning. Vi har i årevis været behjælpelige med at afprøve kommunale afgørelser i ankesystemet.

Men vi oplever i stigende grad, at der nu ønskes hjælp til klager over deciderede brud på love, regler og ankepraksis. Kommuner bryder eller fortolker bevidst love og regler forkert og ignorerer udmeldinger fra Socialministeriet.

Afgørelser fra ankesystemet misfortolkes eller ignoreres, og selv i de tilfælde hvor kommunen effektiviserer sådanne afgørelser, er der en til vished grænsende sandsynlighed for, at afgørelsen i hvert fald ignoreres ved den næste tilsvarende sag, så borgeren igen må gøre brug af ankesystemet for at få sin ret, selv om ankesystemet allerede én gang har behandlet problemstillingen i en ankesag.

Der er eksempler på, at kommuner træffer afgørelser, som de er fuldt bevidste om, at de vil tabe i ankesystemet, men de opnår under alle omstændigheder en gevinst. Enten får de en lille gevinst, fordi de sparer hjælpen i perioden, mens ankesagen behandles. Eller også får de den store gevinst, fordi borgeren ikke nødvendigvis anker afgørelsen.

Muskelsvindfonden finder dette stødende for retsbevidstheden. Jeg tør slet ikke tænke på det ramaskrig, der ville rejse sig, hvis en borger misbrugte systemet på samme måde.

Folketinget og Socialministeriet er igen og igen gjort opmærksom på situationen, og jeg vil derfor ikke påstå, at jeg bringer epokegørende nyt til Folketingets kendskab med denne henvendelse.

Men jeg undrer mig nu alligevel over, at Folketinget som den øverste lovgivende myndighed finder sig i, at velment lovgivning ignoreres, og at borgere unddrages de rettigheder og goder, som Folketinget har ønsket, at de skulle have.

Folketingets Socialudvalg har gentagne gange rejst problemstillingen gennem spørgsmål til socialministeren. Svaret er konsekvent, at borgeren må klage til Det Sociale Nævn og efterfølgende måske Ankestyrelsen, og at manglende overholdelse af love og regler henhører under Statsforvaltningen, Tilsynet.

Jeg finder det ikke tilfredsstillende, at man på den måde gør retshåndhævelse til et individuelt problem. For mange borgere er det en meget stor overvindelse at klage over kommunen. Nog-

le kan ikke finde ud af det. Nogle kan ikke formulere sig. Nogle tør ikke klage af (til dels begrundet) frygt for, hvad kommunen kan finde på. Nogle har ikke skygge af chance for at gennemskue reglerne og har ingen anelse om, hvorvidt kommunens afgørelse er rigtig eller forkert. Autoritetstroen er udbredt.

Det korte af det lange er, at de stærkeste borgere eller borgere med stærke organisationer har en mulighed for at få medhold i ankesystemet. Muskelsvindfonden og andre handicaporganisationer bruger flere og flere ressourcer og penge på at sikre borgernes rettigheder. Vi finder det ikke rimeligt at blive påført flere og flere udgifter af vore slidsomt indsamlede penge som følge af at kommuner ikke overholder gældende love og regler.

De svageste borgere eller borgere med svage eller ingen organisationer bag sig bliver taberne, når man gør det til en individuelt problem, om folk får deres ret eller ej. De kan slet ikke overskue ankesystemet. Enten anker de ikke, eller også taber de deres sager, fordi de er ude af stand til at formulere deres klage på en relevant måde.

Som det seneste skud på stammen af nærmest rituelle ministersvar til Folketingets Socialudvalg fremhæves nu også Statsforvaltningen som en mulig klageinstans. Men for det første er det Statsforvaltningen selv, der afgør hvilke sager den vil behandle, og for det andet er Statsforvaltningen endnu mindre kendt for borgerne som en mulig klageinstans.

Og under alle omstændigheder er det uhensigtsmæssigt, at borgere skal have deres ret via et klagesystem, også fordi det er forbundet med et stort forbrug af offentlige ressourcer hver gang det er nødvendigt for en borger at anke en afgørelse.

Uanset at socialministeren igen og igen har forklaret Folketingets Socialudvalg, at borgerne bare kan anke de kommunale afgørelser, så kan det hverken være ministerens eller Folketingets mening, at det er gennem klagesystemet, at borgerne skal opnå deres ret.

Jeg vil opfordre Folketingets Socialudvalg til at gå dybere ned i problemstillingen og vurdere, hvad der skal til for at borgerne kan opnå deres ret uden brug af den i mange tilfælde teoretiske mulighed for at klage.

Der indgår mange elementer i en sådan vurdering, men rent umiddelbart vil jeg opfordre Folketinget til at gribe i egen barm og vurdere, om man selv lovgiver præcist nok, eller om man i sin lovgivning tværtimod indbygger potentielle konflikter ved at udtrykke sig uklart i lovgivningen.

Jeg kan f.eks. nævne eksempler på lovgivning, f.eks. i serviceloven, der bevidst er udformet så upræcist som muligt for ikke at risikere, at lovgivningen udløser kompensation efter DUT-principperne. Når Folketinget lovgiver på den måde, er det de svageste borgere, der kommer i klemme.

Et andet element er, at lovgivningen som beskrevet giver kommunerne et decideret incitament til ikke at overholde den lovgivning, som Folketinget vedtager, for de kan tjene penge ved ikke at overholde love og regler.

Jeg håber, at Folketingets Socialudvalg vil følge min opfordring og foretage en vurdering af, hvordan man styrker borgernes, navnlig de svageste borgeres, retssikkerhed, så de ikke er afhængige af et ressourcekrævende offentligt ankesystem, der i praksis ikke er tilgængeligt for dem.

Med venlig hilsen

Evald Krog
Formand, Muskelsvindfonden